

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W OŻAROWIE MAZOWIECKIM**

z dnia 2024 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024- 2030 dla Gminy Ożarów Mazowiecki

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15, ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424 i 834) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024- 2030” dla Gminy Ożarów Mazowiecki w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XLIII/397/21 Rady Miejskiej w Ożarowie Mazowieckim z dnia 23 września 2021 r. w sprawie Przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Ożarów Mazowiecki na lata 2021-2024”.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Ożarowie Mazowieckim
z dnia 2024 r.

Gminny Program Przeciwdziałania
Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej na lata
2024-2030 dla Gminy Ożarów
Mazowiecki

Spis treści

WSTĘP	3
ROZDZIAŁ I – PODSTAWY PRAWNE.....	6
ROZDZIAŁ II – ANALIZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE.....	7
II.1 WPROWADZENIE	7
II.2 DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ – WNIOSKI I REKOMENDACJE.....	8
II.3 STATYSTYKA DOTYCZĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ.....	11
II.4 ZASOBY INSTYTUCJONALNE.....	16
II.5 ANALIZA SWOT	17
ROZDZIAŁ III – ADRESACI PROGRAMU	18
ROZDZIAŁ IV – CEL GŁÓWNY ORAZ CELE STRATEGICZNE PROGRAMU	19
IV.1 CEL GŁÓWNY.....	19
IV.2 CELE STRATEGICZNE PROGRAMU	19
ROZDZIAŁ V – REALIZACJA PROGRAMU I FINANSOWANIE	26
ROZDZIAŁ VI – PROGNOZA ZMIAN	28
ROZDZIAŁ VII – MONITORING I EWALUACJA.....	29
ZAKOŃCZENIE	30
SPIS TABEL	31
SPIS WYKRESÓW	32

Wstęp

Zjawisko przemocy domowej jest definiowane przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Należy zaznaczyć, że ustawa ta została gruntownie znowelizowana w 2023 r. (ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw), włącznie z samą nazwą tego aktu prawnego. Dotychczasowe pojęcie „przemocy w rodzinie” zostało zastąpione przez „przemoc domową”. Dodatkowo, rozszerzono zakres zadań podmiotów, które tworzą cały system przeciwdziałania przemocy domowej (szczególnie w obszarze zadań gmin). Wspomniana definicja przemocy domowej charakteryzuje ją jako: *jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:*

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Można wyróżnić kilka rodzajów przemocy:

- przemoc fizyczną, polegającą na użyciu siły fizycznej w celu wyrządzenia krzywdy drugiej osobie,
- przemoc psychiczną, mającą na celu kontrolowanie, zastraszanie, poniżanie lub manipulowanie emocjami osoby drugiej osoby,
- przemoc seksualną, obejmującą działania seksualne narzucane komuś wbrew jego woli,
- przemoc ekonomiczną, polegającą na kontrolowaniu finansów w sposób, który ogranicza wolność i zdolność do samodzielnego funkcjonowania drugiej osoby,
- zaniedbywanie, polegające na systematycznym niepodejmowaniu działań, które są niezbędne do zaspokojenia podstawowych potrzeb osoby zależnej, np. dziecka, osoby starszej czy osoby z niepełnosprawnością.

Osoby mogą być uwikłane w przemoc w trzech niezależnych lub mocno powiązanych, a nawet nakładających się rolach:

- osoby doznającej przemocy;
- osoby obserwującej przemoc;
- osoby stosującej przemoc.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej wymienia następujące osoby doznające przemocy domowej:

- małzonek, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków, wobec których jest stosowana przemoc domowa;
- wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie, wobec których jest stosowana przemoc domowa;
- rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie, wobec których jest stosowana przemoc domowa;
- osoby pozostające w stosunku przysposobienia i ich małżonkowie oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie, wobec których jest stosowana przemoc domowa;
- osoby pozostające obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie, wobec których jest stosowana przemoc domowa;
- osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie, wobec których jest stosowana przemoc domowa;
- osoby pozostające obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania, wobec których jest stosowana przemoc domowa;
- małoletni, wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Zgodnie z wspomnianą ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej (art. 6 ust.2), do zadań własnych gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

1. Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
2. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;

3. Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Niniejszy Program dedykowany jest mieszkańcom Gminy Ożarów Mazowiecki, w szczególności:

- a) rodzinom i osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy domowej,
- b) rodzinom i osobom zagrożonym zjawiskiem przemocy domowej,
- c) świadkom przemocy domowej,
- d) osobom stosującym przemoc.

Rozdział I – Podstawy prawne

Podstawę prawną opracowania niniejszego Programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2030 dla Gminy Ożarów Mazowiecki (dalej jako: Program) stanowi ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 424), a także następujące akty prawne:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997r., Nr 78, poz. 483 ze zm.);
2. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks Karny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17);
3. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks Postępowania Karnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 37);
4. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2809);
5. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901);
6. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 177);
7. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151);
8. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1939);
9. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 571);
10. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 06 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r., poz. 1870).

Dokument jest również zgodny z Konwencją Stambulską – Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, sporządzona w Stambule dnia 11 maja 2011 r. – ratyfikowana przez rząd polski w 2015 r.

Niniejszym Program uwzględnia wytyczne zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ożarów Mazowiecki na lata 2021-2026 (przyjętej Uchwałą Nr XXXVIII/366/21 Rady Miejskiej w Ożarowie Mazowieckim z dnia 22 kwietnia 2021 r.).

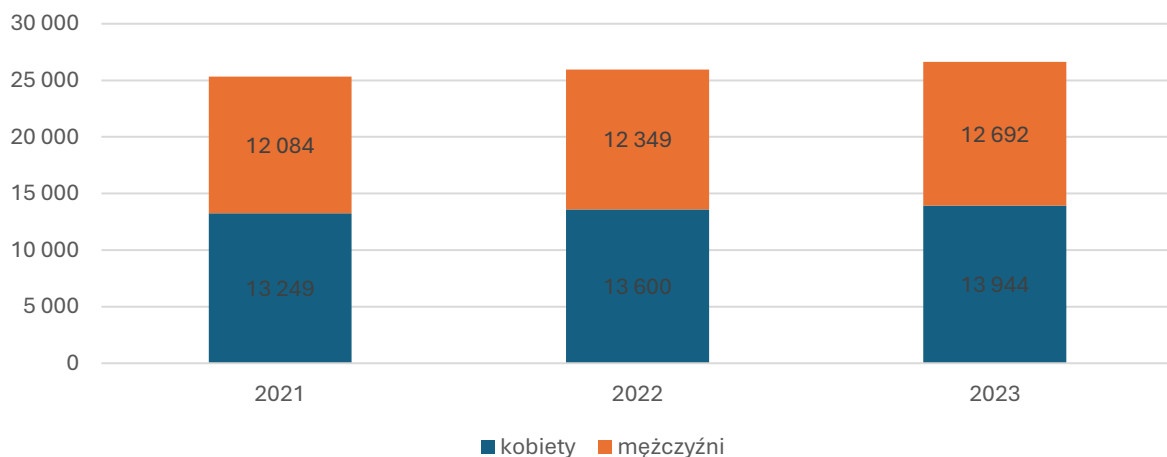
Rozdział II – Analiza zjawiska przemocy domowej w Gminie

II.1 Wprowadzenie

Gmina Ożarów Mazowiecki to gmina miejsko-wiejska położona w województwie mazowieckim, w powiecie warszawskim zachodnim. Znajduje się w sieci ważnych tras komunikacyjnych - autostrady A2, drogi krajowej nr 92 i linii kolejowej Warszawa-Berlin. Czyni to z Gminy miejsce atrakcyjne do prowadzenia biznesu, jak i zamieszkania. Gmina Ożarów Mazowiecki znana jest także z dobrych ziem uprawnych – najczęściej III i IV klasy. Zwana jest zielonym zagłębieniem stolicy w związku z uprawami warzyw. Siedziba gminy to 15-tysięczne miasto Ożarów Mazowiecki.

Gmina Ożarów Mazowiecki w 2023 roku liczyła 26,6 tys. mieszkańców, z czego 52,4% stanowiły kobiety, a 47,6% - mężczyźni. Liczba ludności w mieści w ostatnich latach notowała trend wzrostowy.

Wykres 1 Liczba ludności w Gminie Ożarów Mazowiecki w podziale na płeć w latach 2021-2023

Źródło: Urząd Miejski w Ożarowie Mazowieckim

W ramach analizy zjawiska przemocy w Gminie Ożarów Mazowiecki przedstawiono wybrane wnioski oraz rekomendacje z przeprowadzonych badań ankietowych, których efektem jest Diagnoza Problemów Społecznych na terenie Gminy Ożarów Mazowiecki. Kolejno, przedstawiono dane statystyczne dotyczące ujawnionych faktów przemocy domowej (zaznaczyć trzeba, że dane te z pewnością nie obrazują w całości skali problemu przemocy). Na koniec, powyższe informacje uzupełniono o przedstawienie posiadanych zasobów.

II.2 Diagnoza zjawiska przemocy domowej – wnioski i rekomendacje

Diagnoza zjawiska przemocy domowej została przeprowadzona wśród mieszkańców w 2024 roku. W badaniu łącznie udział wzięło 225 osób (107 dorosłych mieszkańców i 118 uczniów). Badanie obejmowało między innymi problem przemocy.

Wnioski

Problem przemocy wśród dorosłych mieszkańców

Większość ankietowanych (67,3%) stwierdziła, że nie zna osób doświadczających przemocy domowej. Jednak 32,7% potwierdziło, że zna takie przypadki. Mimo że 80,3% mieszkańców zadeklarowało, że nigdy nie doświadczyło przemocy, istnieje znacząca grupa osób, które miały takie doświadczenia. Spośród mieszkańców doświadczających przemocy 76,2% wskazało na "przemoc psychiczną" jako najczęściej występującą formę. Inne formy obejmują "przemoc fizyczną" (47,6%), "przemoc seksualną" (14,3%), "zaniedbanie" (9,5%) i "przemoc ekonomiczną" (4,8%). Respondenci wskazali różne osoby jako osoby stosujące przemoc, z najczęstszymi odpowiedziami dotyczącymi „partnera/partnerki” (42,9%), „rodziców” (38,1%) oraz „osób znajomych” (28,6%). Większość respondentów (89,7%) zadeklarowała, że nigdy nie stosowała żadnych form przemocy wobec innych osób, jednak 10,3% przyznało się do stosowania przemocy. Mieszkańcy, którzy przyznali się do stosowania przemocy, najczęściej wskazywali na "przemoc fizyczną" (54,6%) oraz "przemoc psychiczną" (36,4%). Większość badanych (74,8%) uważa, że nie ma żadnych okoliczności usprawiedliwiających stosowanie przemocy. Jednak 14,0% respondentów uważa, że istnieją takie okoliczności, a 11,2% było niepewnych w tej kwestii. Większość ankietowanych (84,1%) nie popiera stosowania kar fizycznych wobec dzieci.

Problem przemocy wśród uczniów

Według uczniów, głównymi przyczynami agresji lub przemocy są nadużywanie alkoholu lub innych używek (79,7%), niepanowanie nad swoimi emocjami (74,6%) oraz problemy rodzinne (70,3%). W kontekście doświadczania przemocy, większość uczniów (84,8%) zadeklarowała, że nie miała takich doświadczeń. Jednakże 15,3% badanych uczniów przyznało, że doświadczyło przemocy. Osoby stosujące przemoc wobec nich to najczęściej rodzice (55,7%) oraz rodzeństwo (38,9%). Zdecydowana większość uczniów (75,4%) zadeklarowała, że nigdy nie stosowała przemocy wobec innych. Niemniej jednak 24,6% uczniów przyznało, że doświadczyło sytuacji, w których stosowali przemoc wobec innych. Osoby, które stosowały przemoc, najczęściej wskazywały na stosowanie jej wobec kolegów, koleżanek (65,5%) oraz rodzeństwa (58,6%). W przypadku problemów związanych z przemocą, uczniowie wskazywali na rodziców/opiekunów jako pierwsze

źródło wsparcia (79,7%), a następnie nauczycieli (41,5%), służby porządkowe (39,0%) oraz kolegów, koleżanki (34,7%).

Rekomendacje

Problem przemocy, zarówno w domu, jak i w szkole, jest istotnym wyzwaniem, przed którym stoi Gmina Ożarów Mazowiecki. Wyniki badań przeprowadzonych wśród mieszkańców i uczniów jednoznacznie wskazują na potrzebę intensyfikacji działań w zakresie profilaktyki, edukacji i interwencji. Rekomendacje przedstawione poniżej mają na celu rozbudowanie interdyscyplinarnego systemu wsparcia, który nie tylko ograniczy skalę przemocy, ale również wzmocni poczucie bezpieczeństwa i społecznej solidarności wśród mieszkańców gminy.

Profilaktyka i Edukacja

Programy edukacyjne dla młodzieży:

- Realizacja warsztatów profilaktycznych w szkołach, skierowanych na tematykę alkoholu, narkotyków, przemocy rówieśniczej i domowej. Programy te powinny być interaktywne, angażujące młodzież w dyskusje i aktywności;
- Kampanie edukacyjne w szkołach dotyczące zdrowego radzenia sobie z emocjami, asertywności oraz umiejętności komunikacyjnych, aby uczniowie mogli efektywnie radzić sobie w trudnych sytuacjach bez użycia przemocy.

Szkolenia dla nauczycieli i rodziców:

- Szkolenia dla nauczycieli i pracowników szkoły dotyczące identyfikacji i interwencji w przypadkach przemocy. Powinny one również obejmować techniki zarządzania klasą i wsparcia uczniów;
- Warsztaty dla rodziców dotyczące skutecznych i bezpiecznych metod wychowawczych, podkreślając alternatywy dla kar fizycznych oraz znaczenie budowania zdrowej atmosfery domowej.

Kampanie społeczne dedykowane dzieciom, młodzieży i osobom dorosłym:

- Kampanie społeczne w mediach lokalnych oraz za pośrednictwem plakatów, broszur i ulotek, dotyczące skutków nadużywania alkoholu i narkotyków oraz ich wpływu na przemoc domową i rówieśniczą;
- Edukacja na temat różnych form przemocy fizycznej, psychicznej, ekonomicznej – oraz dostępnych form wsparcia;

- Kampanie społeczne promujące podmioty lokalne działające na rzecz osób zagrożonych lub dotkniętych przemocą.

Wsparcie i Interwencje

Rozbudowa systemu wsparcia:

- Rozwój lokalnych ośrodków wsparcia i interwencji kryzysowej, które mogą zapewnić natychmiastową pomoc osobom doznającym przemocy. Powinny one oferować psychologiczną, prawną i socjalną pomoc oraz bezpieczne schronienie;
- Utworzenie grup wsparcia dla osób doznających przemocy, prowadzonych przez profesjonalistów, gdzie osoby doświadczające przemocy mogą znaleźć wsparcie emocjonalne i praktyczne porady;
- Zwiększenie liczby patroli policyjnych w okolicach szkół i miejsc publicznych, gdzie najczęściej dochodzi do aktów przemocy;
- Wspieranie działań umożliwiających rozwój i podnoszenie kompetencji osób zaangażowanych w pomoc osobom zagrożonym i dotkniętym przemocą.

Monitoring i współpraca

- Monitoring zjawiska przemocy w gminie, zarówno wśród dorosłych, jak i młodzieży, aby mieć aktualne dane na temat skali i charakteru problemu;
- Kontynuacja współpracy pomiędzy szkołami, służbami zdrowia, policją, organizacjami pozarządowymi oraz lokalnymi władzami w celu szybkiego i skutecznego reagowania na przypadki przemocy;
- Tworzenie zintegrowanych programów wsparcia dla rodzin zagrożonych przemocą, obejmujących pomoc psychologiczną, społeczną i prawną.

Aktywności społeczne

Promocja zdrowego stylu życia:

- Organizowanie festynów, imprez i pikników profilaktycznych, promujących zdrowy i aktywny tryb życia, wolny od używek. Takie wydarzenia mogą również stanowić platformę do edukacji na temat przemocy i dostępnych form wsparcia;
- Wspieranie sportu i rekreacji jako alternatywy dla ryzykownych zachowań wśród młodzieży, oferując darmowe lub dotowane zajęcia sportowe, warsztaty artystyczne i inne formy spędzania wolnego czasu.

Angażowanie społeczności:

- Budowanie społecznych koalicji przeciwdziałania przemocy, włączając w to lokalne biznesy, organizacje społeczne oraz mieszkańców;

- Tworzenie programów wolontariatu, gdzie mieszkańcy mogą angażować się w działania na rzecz przeciwdziałania przemocy i wspierania osób jej doświadczających.

Podsumowując, rekomendacje te mają na celu interdyscyplinarne podejście do problemu przemocy w Gminie Ożarów Mazowiecki, angażując różne grupy społeczne, instytucje oraz środki w celu stworzenia bezpiecznego i wspierającego środowiska dla wszystkich mieszkańców.

II.3 Statystyka dotycząca przemocy domowej

Korzystanie z pomocy społecznej z powodu przemocy domowej w Gminie Ożarów Mazowieckim jest zjawiskiem marginalnym – na przestrzeni ostatnich trzech lat dotyczyło tylko jednej rodziny. Kilkanaście rodzin rocznie korzysta ze wsparcia z powodu alkoholizmu, który może stanowić przyczynę pojawienia się przemocy domowej, a kilka – z powodu narkomanii.

Tabela 1 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy domowej, alkoholizmu i narkomanii w Gminie Ożarów Mazowiecki w latach 2021-2023

Powód uzyskania pomocy	2021		2022		2023	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Przemoc domowa	0	0	0	0	1	3
Alkoholizm	17	29	9	10	11	12
Narkomania	2	2	0	0	2	2

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Ożarowie Mazowieckim

Bardziej wiarygodny obraz potencjalnej skali przemocy domowej w Gminie Ożarów Mazowiecki dają statystyki dotyczące procedury „Niebieskie Karty”. Można zauważyć, że w 2023 roku 43 rodzin w Gminie dotyczył problem przemocy domowej, którym zajmowano się w ramach procedury „Niebieskie Karty”. Przemocy doznawało ponad 50 osób, głównie kobiet (38 osób). Kilkanaście osób rocznie korzysta ze wsparcia, porad i konsultacji Punktu Interwencji Kryzysowej Ośrodka Pomocy Społecznej.

Tabela 2 Dane na temat procedury „Niebieskie Karty” w Gminie Ożarów Mazowiecki w latach 2021-2023

Kategoria	Podkategoria	2021	2022	2023
Liczba rodzin, w których występuje lub istnieje podejrzenie przemocy domowej		13	21	43
Liczba wszczętych procedur w danym roku		12	21	38
Liczba osób stosujących przemoc	Ogółem	13	21	40
	Kobiety	2	3	8
	Mężczyźni	11	18	32
Liczba osób doświadczających przemocy	Ogółem	18	23	54
	Kobiety	11	21	38
	Mężczyźni	7	2	16
	Dzieci*	2	2	21
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”	Kart C	12	20	30
	Kart D	9	16	28
Liczba rodzin korzystających ze wsparcia, porad i konsultacji Punktu Interwencji Kryzysowej Ośrodka Pomocy Społecznej		12	19	11

*kobiety i mężczyźni do 18. roku życia

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Ożarowie Mazowieckim.

Procedura „Niebieskie Karty” jest wszczynana w Gminie Ożarów Mazowiecki najczęściej przez Policję. Co roku kilka procedur wszczynają także jednostki organizacyjne pomocy społecznej i oświata, a także prawie co roku ochrona zdrowia.

Tabela 3 Dane na temat podmiotów wszczynających procedurę „Niebieskie Karty” w Gminie Ożarów Mazowiecki w latach 2021-2023

Podmiot wszczynający procedurę	2021	2022	2023
Jednostki organizacyjne pomocy społecznej	5	2	4
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0
Policja	6	15	33
Oświata	2	2	5
Asystent rodziny	-	-	0
Pracownik socjalny Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	-	-	0
Żandarmeria Wojskowa	-	-	0
Ochrona zdrowia	0	2	1
Ogółem	13	21	43

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Ożarowie Mazowieckim.

Rodziny objęte procedurą „Niebieskie Karty” w Gminie Ożarów Mazowiecki najczęściej borykają się z przemocą psychiczną oraz fizyczną.

Tabela 4 Dane na temat rodzajów przemocy domowej objętych procedurą „Niebieskie Karty” w Gminie Ożarów Mazowiecki w latach 2021-2023

Podmiot wszczynający procedurę	2021	2022	2023
Liczba rodzin objętych w danym roku działaniami w ramach procedury	12	21	38
- ze względu na problem przemocy psychicznej	11	11	30
- ze względu na problem przemocy fizycznej	1	10	28
- ze względu na problem przemocy seksualnej	0	0	0

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Ożarowie Mazowieckim.

Osobom dotkniętym przemocą domową udzielana jest pomoc w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego. Z tego typu poradnictwa korzysta rokrocznie ok. 20 mieszkańców Gminy Ożarów Mazowiecki, w większości kobiety. Najwięcej osób korzysta z poradnictwa psychologicznego.

Tabela 5 Liczba osób dotkniętych przemocą domową korzystających z pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego w Gminie Ożarów Mazowiecki w latach 2021-2023

Kategoria	2021	2022	2023
Ogółem	22	18	20
Kobiety	8	17	14
Mężczyźni	2	1	6
Dzieci	12	0	0
Korzystający z poradnictwa psychologicznego	12	19	11
Korzystający z poradnictwa socjalnego	0	2	9
Korzystający z poradnictwa medycznego	0	1	0
Korzystający z poradnictwa zawodowego	2	0	0
Korzystający z poradnictwa rodzinnego	2	0	0

Źródło: Urząd Miejski w Ożarowie Mazowieckim

Poniżej – dane Policji na temat jej działalności w obszarze przemocy domowej w Gminie Ożarów Mazowiecki. To ważne statystyki z uwagi na fakt, że to podmiot najczęściej wszczynający procedurę „Niebieskie Karty” w Gminie. W latach 2021-2022 liczba interwencji Policji w zakresie przemocy domowej była bardzo wysoka, podczas gdy w 2023 roku wynosiła jedynie 15. Jednocześnie jednak w 2023 roku zatrzymano aż 13 osób stosujących przemoc – we wcześniejszych latach było takich osób kilka.

Tabela 6 Dane na temat działalności Policji w obszarze przemocy domowej w Gminie Ożarów Mazowiecki w latach 2021-2023

Kategoria	2021	2022	2023
Liczba interwencji Policji dotyczących przemocy domowej	296	174	15
Liczba zatrzymanych osób stosujących przemoc domową	1	4	13
Liczba osób stosujących przemoc domową będących pod wpływem alkoholu	4	14	14

Źródło: Komisariat Policji w Ożarowie Mazowieckim

Przyjrano się także statystykom działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, które dają światło na obszar uzależnienia od alkoholu, stanowiący niejednokrotnie przyczynę zachowań przemocowych w rodzinach. Komisja prowadzi co roku rozmowy z kilkudziesięcioma rodzinami w sprawie uzależnienia od alkoholu, a w sprawie kilku występując do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.

Tabela 7 Dane na temat działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ożarowie Mazowieckim w latach 2021-2023

Kategoria	2021	2022	2023
Liczba osób uzależnionych od alkoholu, z którymi Komisja prowadziła rozmowy	43	23	50
Liczba członków rodzin osób uzależnionych od alkoholu, z którymi Komisja prowadziła rozmowy	18	28	13
Liczba osób, wobec których Komisja wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	0	2	7
Liczba osób doznających przemocy domowej, z którymi kontaktowała się Komisja	7	4	2
Liczba osób stosujących przemoc domowej, z którymi kontaktowała się Komisja	3	1	4

Liczba świadków przemocy domowej, z którymi kontaktowała się Komisja	5	3	9
---	---	---	---

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ożarowie Mazowieckim

Warto pamiętać, że pewna część problemu przemocy domowej nie znajduje odzwierciedlenia w statystykach, gdyż część osób z nimi się borykających nie korzysta ze wsparcia, a problem bywa trudny do zauważenia na zewnątrz (zwłaszcza w przypadku przemocy psychicznej). Stąd istotnym elementem niniejszej diagnozy są wcześniej zaprezentowane wnioski z badania ankietowego, rozszerzające ogląd omawianego zagadnienia.

II.4 Zasoby instytucjonalne

Zasoby instytucjonalne na terenie Gminy – podmioty świadczące pomoc w zapobieganiu i przeciwdziałaniu przemocy domowej to:

- Ośrodek Pomocy Społecznej;
- Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Ośrodku Pomocy Społecznej;
- Zespół Interdyscyplinarny;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Urząd Miejski w Ożarowie Mazowieckim,
- placówki ochrony zdrowia,
- placówki oświatowe.

Dodatkowo, należy wskazać na instytucje powiatowe, obejmujące swoim działaniem teren Gminy Ożarów Mazowiecki, stanowiące wsparcie w realizacji działań wynikających z niniejszego Programu:

- Sąd Rejonowy w Pruszkowie,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej (przy Sądzie Rejonowym),
- Prokuratura Rejonowa w Pruszkowie,
- Komenda Powiatowa dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego z siedzibą w Starych Babicach – Komisariat Policji w Ożarowie Mazowieckim,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Powiecie Warszawskim Zachodnim,
- Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych Powiatu Warszawskiego Zachodniego im. Ireny Sendlerowej.

II.5 Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Zasoby instytucjonalne na terenie Gminy • Doświadczenie podmiotów działających w Gminie na rzecz przeciwdziałania i reakcji na przemoc domową • Zapewnianie dostępu do różnorodnego wsparcia w problemie przemocy domowej na terenie Gminy • Kadra instytucji wspierających mieszkańców w pomocy społecznej, gotowa do podnoszenia kwalifikacji • Współpraca międzyinstytucjonalna 	<ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczająca liczba i skala działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w tematyce przemocy • Niedostateczny dostęp do wsparcia np. terapeutycznego, psychologicznego • Nadal obecne negatywne przekonania części mieszkańców odnośnie okoliczności usprawiedliwiających przemoc czy stosowania kar cielesnych wobec dzieci
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Coraz większa świadomość społeczna na temat przemocy domowej i jej konsekwencji • Poprawiające się umiejętności wychowawcze w rodzinach • Zmiany w przepisach prawnych na rzecz wspierania osób i rodzin w problemie przemocy domowej • Dostępność informacji o możliwościach reakcji na przemoc w mediach • Dostępność wiedzy na temat budowania pozytywnych postaw w rodzinach w mediach, także w mediach społecznościowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Nadal widoczne zjawisko obojętności na przypadki przemocy • Osłabienie więzi rodzinnych, rozpady rodzin • Dziedziczenie negatywnych zjawisk w rodzinach • Nadal istotny problem uzależnień w rodzinach • Powszechna obecność przemocy w mediach • Niedobory kadrowe w podmiotach reagujących na przemoc domową • Niewystarczające środki finansowe

Rozdział III – Adresaci Programu

Adresatami Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 dla Gminy Ożarów Mazowiecki są:

- rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy domowej,
- osoby doznające przemocy domowej i osoby stosujące przemoc domową,
- społeczność lokalna,
- przedstawiciele instytucji i służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy.

Rozdział IV – Cel główny oraz cele strategiczne Programu

IV.1 Cel główny

Cel główny Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 dla Gminy Ożarów Mazowiecki to:

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej w Gminie Ożarów Mazowiecki poprzez podniesienie jakości oraz dostępności oferowanego wsparcia i świadczonych usług w obszarze profilaktyki i interwencji

IV.2 Cele strategiczne Programu

Cele strategiczne określone w niniejszym Programie wynikają z przeprowadzonej diagnozy skali zjawiska problemu przemocy domowej, jak również stanowią swego rodzaju kontynuację dotychczas podejmowanych działań (z uwzględnieniem zmian oraz koniecznością pogłębienia realizowanych zadań).

Cel strategiczny 1.	
Aktywne wspieranie osób doznających przemocy	
Działania: <ul style="list-style-type: none">• prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego;• prowadzenie procedury „Niebieskie Karty”;• prowadzenie poradnictwa psychologicznego, prawnego, medycznego i socjalnego;• zapewnianie ochrony i wsparcia osobom doświadczającym przemocy w oparciu o przepisy prawne;• informowanie służb (Policja, prokuratura) o podejrzeniu popełnienia przestępstw związanych z przemocą domową;• oferowanie wsparcia asystenta rodzinnego i pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej;• realizacja warsztatów z różnych form samoobrony dla osób doznających przemocy;• tworzenie i funkcjonowanie lokalnych grup wsparcia dla osób doznających przemocy	Wykonawca/koordynator: Zespół Interdyscyplinarny Wsparcie/współpraca: Ośrodek Pomocy Społecznej Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Policja placówki oświatowe placówki ochrony zdrowia

domowej	
Termin realizacji: 2024-2030 (działanie ciągłe)	
Wskaźniki:	
<ul style="list-style-type: none"> • liczba i rodzaj pomocy udzielonej osobom doznającym przemocy domowej • liczba osób skierowanych do specjalistycznych ośrodków wsparcia 	

Cel strategiczny 2.	
Prowadzenie działań skierowanych na osoby stosujące przemoc domową o charakterze interwencyjnym, jak i pomocowym	
Działania:	Wykonawca/koordynator:
<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie interwencji odpowiednich służb na przypadki przemocy domowej; • korzystanie z dostępnych rozwiązań prawnych umożliwiających oddziaływanie na osoby stosujące przemoc; • prowadzenie poradnictwa psychologicznego; • organizacja warsztatów z zachowań asertywnych oraz z poprawnej komunikacji, w celu nauczania kontroli nad własnym zachowaniem 	<p>Zespół Interdyscyplinarny</p> <p>Wsparcie/współpraca:</p> <p>Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>Policja</p>
Termin realizacji: 2024-2030 (działanie ciągłe)	
Wskaźniki:	
<ul style="list-style-type: none"> • liczba interwencji w sprawie przemocy domowej 	

Cel strategiczny 3.

Wzmocnienie integracji społeczności lokalnej na rzecz zmniejszenia zjawiska przemocy domowej i wspierania rodzin borykających się z tym problemem	
<p>Działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> oferowanie dzieciom i młodzieży szerokiego wachlarza zajęć pozalekcyjnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych w ramach ochrony przed przemocą i uzależnieniami; prezentowanie kreatywnych form spędzania wolnego czasu mieszkańcom; organizacja wydarzeń zachęcających mieszkańców do spędzania czasu z rodziną, budowania prawidłowych relacji 	<p>Wykonawca/koordynator :</p> <p>Zespół Interdyscyplinarny</p> <p>Wsparcie/współpraca:</p> <p>placówki oświatowe</p> <p>instytucje kultury</p> <p>Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>
Termin realizacji: 2024-2030 (działanie ciągłe)	
<p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach dodatkowych 	

Cel strategiczny 4.	
Zwiększanie wiedzy na temat możliwości uzyskania pomocy przez osoby doznające przemocy domowej	
<p>Działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpowszechnianie materiałów informacyjnych (np. ulotek, plakatów) na temat możliwości uzyskania wsparcia w problemie przemocy domowej; promocja działalności Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego 	<p>Wykonawca/koordynator :</p> <p>Zespół Interdyscyplinarny</p> <p>Wsparcie/współpraca:</p> <p>Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>Gminna Komisja</p>

	Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Urząd Miejski placówki oświatowe instytucje kultury Policja placówki ochrony zdrowia
Termin realizacji: 2024-2030 (działanie ciągłe)	
Wskaźniki:	
<ul style="list-style-type: none"> • liczba rozpowszechnionych materiałów informacyjnych na temat możliwości uzyskania wsparcia w problemie przemocy domowej • liczba korzystających z Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego 	

Cel strategiczny 5.	
Podniesienie wiedzy mieszkańców na temat przemocy domowej i jej charakterystyki poprzez prowadzenie działań profilaktycznych, zmniejszających ryzyko wystąpienia problemu przemocy domowej	
Działania:	Wykonawca/koordynator:
<ul style="list-style-type: none"> • upowszechnianie wiedzy na temat przemocy domowej w formie publikacji, seminariów, wykładów, konferencji; • wdrożenie i realizacja strategii oddziaływań edukacyjnych oraz informacyjno-promocyjnych podnoszących i upowszechniających wiedzę w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej wśród społeczności lokalnej, w tym różnych grup odbiorców; • przeprowadzenie lokalnej kampanii społecznej, upowszechniającej wiedzę na temat mechanizmów przemocy oraz 	Zespół Interdyscyplinarny Wsparcie/współpraca: Urząd Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

<p>uświadamiających o jej konsekwencjach;</p> <ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie działań w zakresie profilaktyki szkolnej w oparciu o programy wykorzystujące aktywność własną uczniów i programy profilaktyczne; • realizacja spotkań dzieci i młodzieży z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą, poruszających zagadnienia związane z problemem przemocy; • realizacja zajęć w szkołach w dotyczących zdrowego radzenia sobie z emocjami, asertywności oraz umiejętności komunikacyjnych; • rozpowszechnianie materiałów informacyjnych na temat przemocy domowej (np. plakaty, ulotki, posty w internecie, w tym w mediach społecznościowych); • edukacja rodziców i dzieci w zakresie przeciwdziałania agresji oraz skutecznych i bezpiecznych metod wychowawczych; • wdrażanie programów terapeutycznych służących rozwojowi rodzin 	<p>placówki edukacyjne</p>
<p>Termin realizacji: 2024-2030 (działanie ciągłe)</p>	
<p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba rozpowszechnionych materiałów informacyjnych i edukacyjnych • liczba uczniów uczestniczących w programach profilaktycznych • liczba rodziców uczestniczących w zajęciach edukacyjnych 	

Cel strategiczny 6.

Integracja i koordynacja działań prowadzonych przez różne podmioty wspierające mieszkańców w problemie przemocy domowej

Działania:

- realizacja spotkań interdyscyplinarnych i szkoleń dla wszystkich organizacji pomocowych;
- usprawnianie przepływu informacji między instytucjami;
- analizowanie skuteczności podejmowanych działań i znajdowanie możliwości jej poprawy;
- prowadzenie interdyscyplinarnego monitoringu sytuacji rodzin, w których pojawiła się przemoc;
- poszukiwanie możliwości współpracy z innymi podmiotami, mogącymi przysłużyć się do wspierania rodzin w problemie przemocy;
- prowadzenie diagnozy dotyczącej zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy;
- opracowanie zasad współpracy instytucjonalnej dla osób i rodzin uwikłanych w przemoc domową;
- wspieranie działalności organizacji pozarządowych i działań wolontariackich na rzecz osób dotkniętych przemocą domową

Wykonawca/koordynator:

Zespół Interdyscyplinarny

Wsparcie/współpraca:

Ośrodek Pomocy Społecznej

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Urząd Miejski

placówki oświatowe

placówki ochrony zdrowia

Policja

Termin realizacji: 2024-2030 (działanie ciągłe)

Wskaźniki:

- liczba wszczętych i zakończonych procedur „Niebieskie Karty”
- liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego

Cel strategiczny 7.

Podniesienie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz profesjonalizowanie działań tych instytucji i podmiotów

Działania:

- diagnozowanie potrzeb szkoleniowo-edukacyjnych w zakresie działalności odpowiadającej na problem przemocy domowej;
- realizowanie działań szkoleniowo-edukacyjnych dla przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej;
- podnoszenie kwalifikacji osób działających w podmiotach wspierających mieszkańców w problemie przemocy domowej;
- realizowanie szkoleń dla nauczycieli i pracowników szkoły dotyczących identyfikacji i interwencji w przypadkach przemocy, obejmujących techniki zarządzania klasą i wsparcia uczniów;
- zapewnianie dostępu do różnorodnych, wiarygodnych źródeł informacji;
- przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej

Wykonawca/koordynator:

Zespół Interdyscyplinaryny

Wsparcie/współpraca:

Ośrodek Pomocy Społecznej

Urząd Miejski

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

placówki edukacyjne

Policja

placówki ochrony zdrowia

Termin realizacji: 2024-2030 (działanie ciągłe)

Wskaźniki:

- liczba osób uczestniczących w szkoleniach

Rozdział V – Realizacja Programu i finansowanie

Sprawne funkcjonowanie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej zakłada przede wszystkim koordynację i spójność działań, w tym sprawny i płynny przepływ informacji między partnerami. Pełna realizacja wyznaczonych celów jest zatem uzależniona od stopnia zaangażowania tych podmiotów w stworzeniu systemu umożliwiającego rodzinie uzyskanie specjalistycznego wsparcia i niezbędnej pomocy, by sama stała się niezależna, wydolna i zaradna.

Program realizowany będzie przez podmioty, instytucje i organizacje, które w zakresie swoich kompetencji mają zadania należące do sfery zadań publicznych w zakresie:

- przeciwdziałania przemocy domowej;
- ochronę małoletnich przed krzywdzeniem;
- przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- ochrony i promocji zdrowia;
- porządku i bezpieczeństwa publicznego.

Tym samym realizatorzy Programu to:

- Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Ożarów Mazowiecki oraz Grupy Diagnostyczno-Pomocowe;
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Ożarowie Mazowieckim, w tym Punkt Informacyjno-Konsultacyjny;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ożarowie Mazowieckim;
- Komenda Powiatowa Policji dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego z siedzibą w Starych Babicach;
- Komisariat Policji w Ożarowie Mazowieckim KPP dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego z/s w Starych Babicach;
- Straż Miejska;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Warszawskiego – Zachodniego w Ożarowie Mazowieckim;
- Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych Powiatu Warszawskiego Zachodniego;
- Sąd Rejonowy w Pruszkowie;
- Prokuratura Rejonowa w Pruszkowie;
- placówki oświatowe, w tym publiczne i niepubliczne;
- przedszkola i żłobki, w tym publiczne i niepubliczne;
- podmioty lecznicze publiczne i niepubliczne;

- organizacje pozarządowe statutowo działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony małoletnich przed krzywdzeniem;
- Urząd Miejski w Ożarowie Mazowieckim – Wydział Spraw Społecznych i Biuro Oświaty.

Mając na uwadze treść art. 9a ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, niniejszy Program będzie realizowany, a także zarządzany, przez Zespół Interdyscyplinarny (Rozdział V). Trzeba jednak zaznaczyć, że wskazany przepis (art. 9a ust. 1), stanowi iż to gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym. W konsekwencji należy podkreślić konieczność ścisłej i skoordynowanej współpracy między wszystkimi jednostkami gminy, które mogą udzielić wsparcia Zespołowi Interdyscyplinarnemu.

Ze względu na interdyscyplinarny zakres, Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Ożarowie Mazowieckim, współpraca wszystkich jego realizatorów powinna mieć charakter:

- profilaktyczny – polegający na promowaniu, propagowaniu i upowszechnianiu zachowań alternatywnych wobec przemocy oraz nowatorskich i systemowych rozwiązań w tym zakresie;
- edukacyjny – polegający na upowszechnianiu wiedzy na temat przemocy oraz jej negatywnych skutków, a także kształtowaniu właściwych i akceptowalnych postaw;
- pomocowy – polegający na zapewnieniu dostępności do specjalistycznego poradnictwa, programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych;
- wspierający – polegający na wsparciu merytorycznym i praktyczny służb pomocowych, współpracy i wymianie informacji pomiędzy podmiotami tworzącymi system przeciwdziałania przemocy domowej.

Źródłem finansowania zadań zawartych w niniejszym Programie są środki własne Gminy Ożarów Mazowiecki oraz środki z budżetu państwa i województwa przeznaczone na realizację programu. Wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych mogą być również przeznaczone na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej (w rodzinach z problemem alkoholowym).

Rozdział VI – Prognoza zmian

W związku z przedstawionym celem głównym, a także celami szczegółowymi, zakłada się, iż realizacja Programu w latach 2024-2030 przyczyni się do:

- redukcji skali przemocy domowej;
- podniesienia wiedzy mieszkańców na temat zjawiska przemocy domowej;
- podniesienia efektywności wsparcia dla osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy domowej;
- zapewnienia skutecznej ochrony osobom doznającym przemocy domowej;
- zwiększenia świadomości mieszkańców odnośnie możliwości uzyskania wsparcia w problemie przemocy domowej;
- zwiększenia zaangażowania mieszkańców i służb w reagowanie na przypadki przemocy domowej;
- zbudowania sprawnego i efektywnego systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym przemocą domową.

Rozdział VII – Monitoring i ewaluacja

Niniejszy Program będzie realizowany i monitorowany przez Zespół Interdyscyplinarny. Monitorowanie odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość, która dotyczyć będzie danych uzyskanych na koniec każdego roku realizacji Programu, tj.:

- instytucji pomagających osobom doznającym przemocy domowej,
- form udzielanej pomocy osobom doznającym przemocy domowej,
- form działań podejmowanych wobec osób stosujących przemoc domową.

Wskaźnikami ewaluacji będą:

- liczba interwencji domowych z powodu przemocy domowej;
- liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej;
- liczba osób stosujących przemoc domową;
- liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”;
- pozostałe wskaźniki określone w ramach opisywanych działań;
- dane dotyczące odbioru zajęć, form pomocy, zmian postaw, zebrane przez wykonawców zadań.

Ewaluacja pozwoli na dostosowanie form wsparcia do potrzeb i problemów istniejących w gminie, a także zwiększenie dostępności działań pomocowych i interwencyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Po zakończeniu realizacji poszczególnych zadań ich realizatorzy zobowiązani są do przedstawienia Przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Ożarów Mazowiecki corocznych sprawozdań z ich realizacji. Sprawozdanie, o którym mowa należy złożyć Przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Ożarów Mazowiecki, w terminie do dnia 31 stycznia roku następnego. Sprawozdanie z wykonania w danym roku zadań w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Ożarów Mazowiecki składa Radzie Miejskiej w terminie do 31 marca roku następnego. Końcowy raport z całego – 6-letniego - okresu realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 przedłożony zostanie Radzie Miejskiej w terminie do 30 września 2031 r.

Zakończenie

Przemoc domowa nie powinna nigdy mieć miejsca, a rodzina powinna zapewniać bezpieczeństwo i warunki sprzyjające harmonijnemu rozwojowi wszystkim jej członkom. Jednoznacznie odnosi się do tego faktu również polskie prawo, uznając przemoc domową za przestępstwo. Nikt nie ma prawa naruszać praw i dóbr osobistych drugiego człowieka, powodować jego bólu i cierpienia. W sposób szczególny to sformułowanie odnosi się do osób bliskich (członków rodziny). Mając świadomość faktu, że zapewne przemoc domowa nigdy całkowicie nie zniknie, należy podejmować systematyczne i skoordynowane działania mające na celu zmniejszenie skali tego zjawiska. Opracowany Program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej pozwoli na dążenie do osiągnięcia tegoż celu.

Osiągnięcie zawartych w Programie celów strategicznych możliwe będzie przy dobrej i sprawnej współpracy jednostek podmiotów działających na rzecz osób i rodzin zagrożonych/dotkniętych przemocą.

Niniejszy Program nie jest dokumentem zamkniętym, i jako taki może podlegać przyszłym modyfikacjom, w zależności od pojawiających się nowych danych, potrzeb i możliwości

Spis tabel

Tabela 1 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy domowej, alkoholizmu i narkomanii w Gminie Ożarów Mazowiecki w latach 2021-2023¹¹

Tabela 2 Dane na temat procedury „Niebieskie Karty” w Gminie Ożarów Mazowiecki w latach 2021-2023¹²

Tabela 3 Dane na temat podmiotów wszczynających procedurę „Niebieskie Karty” w Gminie Ożarów Mazowiecki w latach 2021-2023¹³

Tabela 4 Dane na temat rodzajów przemocy domowej objętych procedurą „Niebieskie Karty” w Gminie Ożarów Mazowiecki w latach 2021-2023¹³

Tabela 5 Liczba osób dotkniętych przemocą domową korzystających z pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego w Gminie Ożarów Mazowiecki w latach 2021-2023¹⁴

Tabela 6 Dane na temat działalności Policji w obszarze przemocy domowej w Gminie Ożarów Mazowiecki w latach 2021-2023¹⁵

Tabela 7 Dane na temat działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ożarowie Mazowieckim w latach 2021-2023¹⁵

Spis wykresów

Wykres 1 Liczba ludności w Gminie Ożarów Mazowiecki w podziale na płeć w latach 2021-20237

Uzasadnienie

W oparciu o art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 i 956) Rada Miejska w Ożarówie Mazowieckim Uchwałą Nr XLIII/397/21 z dnia 23 września 2021 r. przyjęła Gminny Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Ożarów Mazowiecki na lata 2021-2024”

Na mocy ustawy z dnia 09 marca 2023 r. została zmieniona ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Przepisy, które weszły w życie zmieniają terminologię dotychczas stosowaną w ustawie – pojęcie przemocy w rodzinie zostało zastąpione przemocą domową, rozszerzają również dotychczasowe formy przemocy domowej oraz krąg osób na które będą oddziaływać . Nowa nazwa ustawy, obecnie brzmi „o przeciwdziałaniu przemocy domowej” wymaga wprowadzenia zmian i dostosowania przepisów w tym uchylenia Uchwały Nr XLIII/397/21/21 Rady Miejskiej w Ożarówie Mazowieckim z dnia 23 września 2021 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Ożarów Mazowiecki na lata 2021-2024 .

W rzeczowej ustawie określono zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą domową, a także osób stosujących przemoc.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. - o przeciwdziałaniu przemocy domowej Gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, między innymi poprzez opracowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej.

Załącznik do niniejszej uchwały stanowi dokument będący efektem prac przedstawicieli gminnych jednostek i instytucji statutowo zajmujących się pracą na rzecz rodziny i dziecka, przy jednoczesnym uwzględnieniu przeciwdziałania przemocy domowej i zmniejszania jej ujemnych skutków.

Opracowanie programu poprzedzone zostało przeprowadzeniem „Diagnozy problemu przemocy domowej na terenie Gminy Ożarów Mazowiecki” .

Celem realizacji rozwiązań przyjętych w proponowanym programie jest zmniejszenie skali przemocy na terenie Gminy Ożarów Mazowiecki, a także stworzenie jednolitego i profesjonalnego systemu pomocy dla osób zagrożonych lub biorących udział w przemocy domowej.

W związku z powyższym przyjęcie niniejszej uchwały jest w pełni zasadne jak i konieczne.